

Thái Lan hút mạnh nước sông Mekong

Vào năm 2003, chính phủ Thái Lan loan báo kế hoạch thực hiện một “mạng lưới nước (water grid)” quốc gia, gấp ba khả năng của hệ thống thủy nông hiện nay. Tuy mang tầm vóc quốc gia, mạng lưới chú trọng vào vùng Đông Bắc với dự án chuyển nước từ dòng chính sông Mekong gây nhiều tranh cãi: dự án Khong-Loei-Chi-Mun. Dự án sẽ bơm nước sông Mekong vào sông Loei để dẫn tưới 2.860.000 ha trong lưu vực sông Chi và Mun và 640.000 ha trong lưu vực sông Mun. Dự án Khong-Loei-Chi-Mun, tăng diện tích dẫn tưới lên 1.800.000 ha trong mùa mưa và 900.000 ha trong mùa khô, sẽ cần một lưu lượng 1.200m³/s.

Trạm bơm Huay Luang (nhìn từ trên không)

Tại tỉnh Nong Khai, Thái Lan hiện đã xây một cửa ngăn sông Mekong và phụ lưu của nó trên địa phận nước này và đào 30 hồ trữ nước gần lưu vực sông này từ năm 2015. Hiện các máy bơm tạm thời đang hút nước từ sông Mê Công với công suất 15m³/s để cấp nước tưới tiêu cho khu lòng chảo Huay Laung. Bộ Thủy lợi Hoàng gia Thái Lan cho biết dự kiến sẽ bơm 47 triệu m³ nước trong vòng 3 tháng

Về dài hạn, các máy bơm tạm thời dự kiến được thay thế bằng máy bơm vĩnh cửu, với công suất hoạt động cao gấp 10 lần. Nếu giai đoạn nghiên cứu khả thi cho kết quả tốt, chương trình tích nước quy mô lớn này sẽ được triển khai ở tỉnh Loei, giáp tỉnh Nong Khai. Chính phủ Thái Lan dự kiến chi 1,8 tỷ USD để thực hiện kế hoạch chuyển nước sông Mekong.

Ngoài dự án Khong-Loei-Chi-Mun, Thái Lan còn có những dự án khác sử dụng nước sông Mekong cho mục đích thủy nông như Mekong-Songkham (70.400 ha), Ban Bung Khieo-Yasothon (16.000 ha) và Mekong-Sirindhorn (64.000 ha). Nếu các dự án này được thực hiện, cũng theo dữ kiện của giai đoạn 1, Thái Lan cần đến 752 m³/s nước sông Mekong trong mùa khô. Có thể Thái Lan đã âm thầm thực hiện và đưa vào hoạt động một phần của dự án Khong-Loei-Chi-Mun và các dự án chuyển nước sông Mekong khác

Trạm bơm 'dã chiến' ven sông Mekong

Thái Lan đào hồ trữ nước đối phó tình hình nước sông Mekong đã xuống mức thấp nhất trong vòng 90 năm qua.

Chương trình tích nước quy mô lớn ở Thái Lan được coi là kế hoạch "chuyển nước" sông Mê Kông được các chuyên gia nhận định là rất đáng lo ngại đối với các nước ở hạ nguồn như Việt Nam, Lào, Campuchia.

Trước đây, các chuyên gia nhiều lần cảnh báo, các đập thủy điện của Trung Quốc cản trở đường di cư của các loài cá và chặn phù sa màu mỡ chảy xuống hạ nguồn. Các cộng đồng sống ven sông phải hứng chịu sự tăng giảm đột ngột của dòng chảy sông do điều tiết của các đập ở thượng nguồn. Giờ đây họ sợ rằng, kế hoạch của Thái Lan sẽ khiến cuộc sống của mình nhọc nhằn hơn.

A.H.A. tổng hợp